Övningar och material för skolan

Skriv om nätet: åk 7-9

På den här lektionen får eleverna en skrivövning där de ska skriva brev och ge förslag på hur nätet kan bli en tryggare plats och vad de kan göra om de blir utsatta. Genom skrivövningen får eleverna möjligheter att ta fram tips för ett schysst nätklimat.

45-60 min Åk 7-9

Instruktioner

Mål med lektionen

- Utveckla språk, formulering och bearbetning av texter
- Ge och ta emot feedback på texter
- Utveckla strategier i syfte att förebygga och hantera kränkningar på nätet

Material och förberedelser

Papper och pennor eller datorer med textredigering och utskriftsmöjligheter.

Start

Börja gärna lektionen med att diskutera en fråga eller aktuell nyhet kopplad till det tema ni ska arbeta med. Det kan exempelvis vara en öppningsfråga som eleverna får svara på i storgrupp eller två och två.

Exempelfrågor:

- Vilka sociala medier använder du?
- Vad är det bästa med sociala medier?
- Vad är det sämsta med sociala medier?

Kunskapshöjande

Gå igenom fakta och information om ämnet så att alla elever har likvärdig förkunskap för att kunna genomföra uppgiften.

Om att sprida bra stämning på nätet

Vi är alla med och skapar och påverkar känslan och stämningen på nätet. Det finns många saker varje individ kan göra för att skapa och bevara en god stämning online.

- Tänk på vad du delar och sprider
- Var källkritisk och bidra inte till ryktesspridning
- Sprid positiva budskap och undvik att sprida negativa saker
- Inkludera alla i gemenskapen online, precis som i verkliga livet

Vad är olagligt på nätet?

Nätet är inget laglöst land där du kan säga eller göra vad som helst med skydd bakom din skärm. I regel kan du utgå ifrån att det som är olagligt eller oacceptabelt i livet utanför nätet, också är olagligt eller oacceptabelt på nätet.

Här är några saker som är olagliga på nätet:

- Ingen får skapa användarkonton i ditt namn
- Ingen får fotografera eller filma dig i omklädningsrum eller liknande utrymmen
- Ingen får sprida bilder på dig mot din vilja
- Ingen får hota om att skada dig
- Ingen får sprida falska rykten om dig
- Ingen får skicka oönskade bilder av sexuell karaktär till dig

Uppgift

Gör så här:

1. Låt eleverna skriva var sitt brev utifrån något av exemplen nedan. Därefter kommer de, två och två, att få ge feedback på varandras förslag.
2. Du kan antingen dela in klassen i två grupper och ge dem ett exempel var eller läsa upp båda alternativen och låta eleverna välja vilket brev de vill skriva. Du kan även komma på egna exempel.
   Här finns tre färdiga exempel:

   - Tiktok annonserar om ett jobb som trygghetsexpert. Arbetet innebär att hjälpa dem att ta fram nya riktlinjer och regler i syfte att skapa en tryggare miljö för alla som använder appen. Skriv ett brev och motivera vilka användarregler du skulle vilja införa om du får jobbet. (Byt ut appen till den sida/plats som eleverna använder mest.)
   - En elev skriver en insändare i en tidning om att hen i hemlighet har blivit fotograferad i skolan. Bilden har delats på sociala medier, mellan eleverna i hens klass och flera personer har skrivit taskiga kommentarer. Eleven vet inte vad hen ska göra. Du bestämmer dig för att skriva ett

svar och ge stöd och tips på vad hen kan göra.
    - Du är jurist och arbetar på en advokatbyrå. Du får in ett ärende där en 16-åring fått privata bilder spridda på flera olika sajter. En tidigare klasskompis har tagit sig in på 16-åringens sociala medier och kopierat bilder. Nu förekommer bilderna på flera ställen med kommentarer till bilderna där det sprids rykten och även hot mot 16-åringen. Den utsatta 16-åringen undrar vilka lagar som gäller och om det går att göra en anmälan. Skriv ett svar och beskriv vilka lagar som finns och vilka rättigheter hen har i denna situation.

3. Låt eleverna enskilt skriva var sitt brev. Längden på brevet anpassas efter dina elever.
4. När eleverna är klara med sina brev ska de, två och två, byta brev och läsa varandras. Den som får läsa brevet ska då låtsas vara mottagaren. Låt sedan eleverna ge feedback på varandras brev och de förslag som ges.
5. Därefter får eleverna möjlighet att redigera sina brev utifrån den feedback de fått.
6. När alla elever är klara med sina brev, sammanfattar ni övningen tillsammans. Samla in alla tips som finns i breven. Använd dessa som utgångspunkt för att skapa en tipslista för ökad trygghet på nätet.

Avslut

Sammanfatta dagens lektion och berätta för eleverna hur detta kommer följas upp framöver.

Vad tyckte du om övningen?
Skanna QR-koden & lämna gärna en kommentar.